



Stora Skedvi

STORA SKEDVI socken i nordvästra delen av Hedemora tingslag består till sin sydvästra bördiga och tätast bebyggda del av en dalslätt kring Dalälven en mil rakt norr om Säter. Den sträcker sig sedan med en höglänt, glest befolkad skogskil åt nordost ända upp till Gästriklandsgränsen. Här ligger, norr om sjön Ålängen, socknens högsta punkt, Råberget, med en höjd av 337 meter över havet. I söder begränsas den bördiga slättbygden av branta bergshöjder, däribland Bispbergs klack, vars topp höjer sig 314 meter över havet. Därifrån har man en vidsträckt utsikt över landet från Hedemora ända upp till Falun samt över Stora Tuna-

slätten. Över Skedvi-slätten har älven under istiden utbrett ett mäktigt lager av sand och mjåla, vilket gör området till en av länets bördigaste och förnämsta jordbruksbygder.

Den största jordbruksegendomen i socknen är Kvista gård, med sin gamla förnäma herrgårdsbyggnad och park belägen alldeles vid Dalälven 1 km. ovanför sockenkyrkan. Den största skogsegendomen är Lövåsen på gränsen till skogsbygden, numera ägd av kommunen. Till därvarande hytta och till mindre hyttor runt omkring skeppades fordom malm från Kalvsbäckens gruvor i Vika socken. Sägner berättar, att malmskutor kommo ända från Falu gruva. Vid vattendraget, som förbinder sjöarna Klingen och Hyen, ligger Arkhyttans kraftstation, ägd av Arkhyttans Elektriska Kraft A.-B. Vid Lövåsens silvergruvor har under olika perioder brutits malm, men numera är driften nedlagd, liksom vid alla de övriga mindre gruvorna och hyttorna. De enda industriföretagen i socknen äro f. n. Bergå Färgeri och Ullspinneri A.-B. samt Djupdalens Cementvarufabrik, båda av mindre betydelse.

Fornminnen: Inom socken ha inga fasta fornlämningar påträffats, men mellan kyrkan och Dalälven har man hittat en 31,5 cm. lång spjutspets av brons med ornerad holk. Vid Uppbo restes år 1901 en sten till minne av den segerrika drabbning, som dalkarlarna år 1470 under Sten Sture d. ä. utkämpade mot Erik Karlssons (Vasa) upprorshär.

Areal: 220,4 kvkm. Enligt 1938 års fastighetstaxering är ägovidden: 5.508,8 har åker, 161,4 tomt och trädgård, 39,9 slätteräng, 6,5 kultiverad betesäng, 150,2 annan betesäng, 11.892,8 skogsmark, 766,6 övrig mark.

Jordbruksv.: 5.397.000 kr.

I jordbruksv. ing. värde å skogsmark: 305.000 kr.

Skogsv.: 1.088.200 kr.

Invånarantal: 3.302.

"Skedewi", troligen efter Skade vi, guden Skades offerplats, omtalas 1393 o. bildar sedan gammalt eget pastorat.

Kyrkan, vars äldsta delar härstamma från 1200-talet, ligger vid Dalälven mitt på den bördiga slättbygden. Den är byggd av gråsten och har inmurade rosettvalv av tegel. År 1683 tillbyggdes ett sidoskepp åt söder och år 1727 ett åt norr. Koret tillbyggdes år 1735, och tornet uppfördes 1763. Hela kyrkan genomgick 1921—22 en genomgripande restaurering, varvid bl. a. valvmålningar från tiden omkring 1500 framtogos i mittskeppets båda främre valv. Bland inventarierna märkes ett i trä snidat altarskåp från 1400-talet.

Kyrkoherde: Danielson, Rolf Alrik.